

„ Jiná zkušenost - bylo dobré tam být“

5.-17. 5. 2012

Stáž probíhala v Mateřské školce v obci Mals v jižním Tyrolsku. Jedná se obec nacházející se v nadmořské výšce 1052 m.n.m. a díky počtu svých kostelů se jí též přezdívá „Sedmivěžatá“. Je to místo, kde končí železnice. Další spojení do okolních vesnic či za hranice do Švýcarska je již zajištěné skrze místní autobusovou dopravu.

Kindergarten Mals

Mateřská škola „Kindergarten“ se nachází v nové moderní budově, postavené ve svažitém terénu. Otevření a využívání těchto prostor začalo na podzim roku 2004. MŠ je velmi prostorná, dobře funkčně rozvržená a díky svažujícímu se terénnímu reliéfu nabízí zahrada úžasný prostor pro aktivity dětí. Tato zahrada je vybavena terasou, dřevěnými průlezkami, studnou a domečkem na hračky a náčiní. Při pobytu venku jsou často využívány možnosti pobytu na „staré“ zahradě (vzdálené několik desítek metrů od budovy školy), školním hřišti nebo okolí (les, louky atd). Děti jsou zde rozděleny do tří tříd. Každá třída má svou vlastní otevřenou šatnu a koupelnu. Společně pak využívají otevřeného prostoru (velká vstupní hala), která poskytuje prostor dostatečně velký nejen pro pohybové aktivity. Další místností je „Pohádková místnost“ která je bez nábytku, mírně zatemněná s kobercem, polštáři na zemi, ze stropu visícími barevnými pruhy látek doplněnými světelnými řetězy) - celá místnost působí jako královská komnata. Ve vedlejší místnosti se nachází tvořivá dílna, bohatě vybavená různými nářadím určeným pro opracovávání dřeva a dalších materiálů. Personál má zázemí ve vlastní šatně a v oddělené jídelně (místo setkávání při společném obědě i poradách). Ředitelna je umístěna v blízkosti vstupu do budovy. Vlastní kuchyně je také dobře a moderně vybavena.

Personální podmínky – pedagogičtí pracovníci

V letošním roce (2011/12) pracuje v této školce šest učitelek (dvě na plný úvazek, čtyři poloviční úvazek), paní ředitelka má úvazek ve výši 75%, šest asistentek (dvě plný úvazek, čtyři poloviční úvazek) a stálá pedagogická asistentka (zástupy za nemoc, pomoc pro ředitelku) také s plným úvazkem.

Provozní doba

Pondělí – pátek 7:50-14:50

Hodnocení

Letošní stáž mne překvapila, obohatila a poskytla mi více realistický pohled na celou koncepci. Změna pro mne byla i v tom, že jsem na stáži nebyla sama, ale s Magdou Kovářovou. Díky její přítomnosti jsem měla s kým o nově získaných poznacích a informacích diskutovat a získat tak širší náhled. Sama jsem si přála delší pobyt ve větší mateřské škole (aspoň se třemi třídami), což se mi vyplnilo.

Díky pobytu v KG Mals jsem získala hlubší porozumění místnímu systému personální organizace (která je dle mého názoru mnohem složitější než u nás). Na jedné straně jsem se seznámila s novými, zajímavými lidmi, kteří nás přijali a snažili se poskytnout nám veškeré potřebné zázemí, zodpovědět různé dotazy a poskytnout mi dostatek prostoru pro poznávání dle mých preferencí. Na druhé straně jsem již od začátku pociťovala, při pobytu ve školce, jakousi nepopsatelnou tíži, která se časem stupňovala. Nakonec se ukázalo, že většina této tíže pramenila nejspíše z nedořešených (nebo právě se řešících) personálních vztahů (čehož jsme svědky mnohdy i v našich MŠ). Bylo velmi zajímavé sledovat a rozplétat celou situaci s nadhledem „nezaujatého“ pozorovatele, ale na druhé straně to nebylo příliš příjemné. Cítila jsem se bezdůvodně jako návštěva nějakým způsobem „ohrožující“ či nedůvěryhodná. Po několika dnech se naštěstí částečně prolomila ona neviditelná bariéra a prostředí i lidé se tak staly trochu otevřenější. Nové informace mi pomohly pochopit některé spojitosti, které jistě

velmi ovlivňovaly klima v této mateřské škole. Díky nové důvěře bylo možné s většinou personálu komunikovat otevřeně. Ze strany pedagogů i vedení školy jsem i v této mateřské škole pociťovala velkou důvěru vůči dětem, podporu jejich tvořivosti, prožitků, společenství, možnosti volby a budování vztahu nejen k přírodě. Každá třída, byla specifická, ale současně všechny naplňovaly určité stanovené standarty, a seznámení s nimi bylo pro mne nové. Zpočátku jsem postrádala styl komunikace, který mne při minulé stáži v Reschen velmi oslovil. Je pravda, že učitelky byly vůči dětem velmi vnímavé a vstřícné, ale i přesto mi tu „oproti minulé zkušenosti“ něco chybělo. Vše se vysvětlilo následně při setkání s paní ředitelkou sítě mateřských škol v oblasti Vinschgau paní Marianne Bauer, kdy jsem se dozvěděla, že personál v Mals ještě neabsolvoval kurz zaměřený na komunikaci s dětmi. Každá mateřská škola si harmonogram realizace nabízených projektů a školení volí sama s podmínkou jejich realizace do určeného časového úseku. Zde se ukázalo, jak podstatný je význam organizace, vedení a vize ze strany ředitelství a jeho vliv na kvalitu péče o děti. Opět i na této stáži se mi potvrdila otevřenost mateřské školy vůči rodičům. Díky vstřícnosti paní ředitelky KG Mals Irmgard Sapelza jsme navštívili také mateřskou školu v nedalekém Schleis, kde se paní učitelka Andrea Stocker zaměřuje na práci s dětmi dle pedagogiky Marie Montessori. Myslím, že i u nás již pracujeme v mnohých mateřských školách na podobné i lepší úrovni.

Také účast na setkání všech učitelek této oblasti mi poskytla nové informace o směřování předškolní výchovy v této oblasti (např. otevření mateřských škol pro děti mladší tří let). Důvodů je mnoho, mimo jiné volná a nevyužitá kapacita v mateřských školách, zajištění práce pro stávající pedagogický personál, mění se politika státu i doléhající nepříznivá finanční situace. Ta má také vliv na fungování celého systému. A tak na tomto setkání sdíleli všichni účastníci nejen radostné a potěšující nadšení některých přítomných z úspěšného ukončení kurzu Montessori pedagogiky a společně tak ocenili a poděkovali jim za jejich zájem a další sebevzdělávání, ale byli též informováni o důsledku finanční krize - nutnosti z kapacitních důvodů rozloučit se s některými zaměstnanci, začleňování péče o děti mladší 3 let v místních mateřských školách, snížení frekvence společných setkání, nabídek dalšího vzdělávání atd..

Celkově mi tato stáž nabídla a probudila v mé hlavě více otázek a témat k přemýšlení a neustálému prozkoumávání. Sama tak například přehodnocuji svou toleranci a úctu k práci a času druhých. Stále ve mně zůstává otázka, zda „přebíhání“ ze třídy do třídy nepůsobila negativně na místní personál, ale i na mé vnímání. Nevím, zda bych potřebovala více času, abych mohla hlouběji poznat každou třídu, učitelku a díky tomu moci lépe zhodnotit celou situaci. Možná ale také, že by mi v takové školce například stačil jeden týden a zbylé dny by bylo možné využít pro pozorování v dalších podobných školkách (velikostí a podmínkami) a mít tak možnost dalšího porovnání. Tudíž už se těším na další stáž a nové zkušenosti.

Každopádně setkání s paní Marianne Bauer a Waltraud Tinzl opět naplnilo, možná i předčilo mé očekávání a především jsem získala odpovědi na mnohé své otázky, které během odstupu první stáže v Reschen a pobytu v KG Mals vyvstaly. Bylo to setkání s lidmi, kteří vědí jak, co a proč dělají. Moc si jich vážím a už jen toto setkání je velikým a obohacujícím darem, za nějž děkuji.

Jako konečné hodnocení bych napsala, že bylo podnětné v KG Mals být a vidět a ještě podnětnější získat nové zkušenosti a po návratu domů o nich dále přemýšlet.